

'Petita història de la Bisbal'

Nova publicació de l'Ajuntament de la Bisbal

Josep Ferré Cañís

La festivitat de Sant Jordi serà enguany especial a la Bisbal del Penedès. Es presenta un nou llibre que servirà per enriquir el panorama cultural de la localitat.

A les dotze del migdia de diumenge, a l'Auditori Salbà del Centre Municipal de Cultura de la Bisbal, es farà la presentació del llibre *Petita història de la Bisbal del Penedès*, en el que significa el quinè any consecutiu que, per la diada de Sant Jordi, surt a la llum un llibre de temàtica bisbalenca i comarcal editat per l'Ajuntament de la Bisbal del Penedès.

Aquest llibre és un treball conjunt amb textos del bisbalenc Àngel Rovira i Turdiu i

rior expansió agrícola del segle XVIII, amb l'obertura dels mercats americans, obren el convuls segle XIX amb les guerres del Francès i les carlines i la catàstrofe que va significar la fil·loxera per a les vinyes bisbalenques.

Pinzellades de ta història del segle XX

Les pinzellades que corresponen al segle XX comencen amb la Guerra Civil i segueixen amb els canvis tecnològics que dugueren l'agricultura a perdre el seu protagonisme a la Bisbal en favor de la indústria i els serveis. Finalment, es mostra un resum de les diferents activitats culturals i recreatives des de fa dos segles en el qual s'en-

El bisbalenc Àngel Rovira és autor del text, i Pilarín Bayés, de les il·lustracions

dibuixos de la coneguda Pilarín Bayés. El seu destí preferencial és la mainada de la Bisbal, però no deixarà de ser una bona excusa per als adults de poder conèixer més i millor la història bisbalenca en el decurs dels segles.

Tenint en compte la història de la Bisbal

Amb vocació pedagògica, el text desenvolupa la vida dels pobladors de les nostres contrades a partir dels indicis arqueològics dels ibers, passant per les influències gregues i els assentaments romans. Els pocs vestigis visigòtics contrasten amb l'aportació de les sínies dels alarbs per entrar en l'etapa de la Marca Hispànica, on ja es troben referències documentades de la Bisbal als anys 947 i 1010.

A partir d'aquestes dates, es van desgranant les vicissituds dels bisbalencs dels temps feudals i dels posteriors segles XVI i XVII, de tensions amb els barons de Salbà i Vilallonga i l'arribada d'immigrants francesos que fugien de les guerres que assolaven molts països europeus. Les conseqüències de la Guerra de Successió i la poste-

senya el dinamisme que les entitats civils bisbalenques sempre han protagonitzat, tant pel que fa a qualitat com a participació.

Tot el relat és il·lustrat pels inconfusibles dibuixos de la Pilarín Bayés, plens de simpatia i color, que donen unes imatges desdramatitzades i suficients per acompanyar i fer més comprensibles els diferents passatges de la història de la Bisbal, a més de subratllar d'una forma amena els trets característics de la vida passada i present de la Bisbal del Penedès.

Finalment, s'ha de remarcar que l'edició d'aquest llibre no té acabament. En aquesta ocasió, l'Ajuntament de la Bisbal ha editat un nombre superior d'exemplars a l'habitual dels altres anys. El motiu és que, a banda del repartiment tradicional per Sant Jordi, es tindrà una reserva per obsequiar els futurs nadons bisbalencs perquè ells puguin continuar escrivint la nostra història el dia de demà. Altres poble de la comarca han promogut l'edició de llibres del mateix format amb continguts històrics i temàtica local els darrers anys.

Nou llibre comarcal de Benjamí Català

Es tracta d'un exhaustiu treball sobre l'arquitectura rural del Baix Penedès

Josep Ferré Cañís

Bellesa rural al Baix Penedès és el nou llibre de temàtica comarcal que presenta Benjamí Català, i, parafrasejant el pròleg que en hi el Josep Pàrrera i Ripoll, el seu contingut no és la nostàlgia d'un passat sinó la constatació d'una antigor rural urbana emmarcada en uns espais lluminosos i oberts que serveixen l'autenticitat del nostre Penedès.

Benjamí Català Benach és autor de nombrosos treballs de recerca històrica que habitualment vincula a arquitectura antiga, els més coneguts són *Masies de la Bisbal del Penedès i rodalies*, *El Montmell, sostre del Baix Penedès* i *La Bisbal, el llarg batec d'un poble al Penedès*. També col·labora habitualment a la revista TAG del Col·legi d'Arquitectes Tècnics de Tarragona i en *El Marge*, publicació mediambiental que, en periodicitat trimestral, edita l'ADF Clot de Bou.

Un arquitecte enamorat de la comarca

En aquest nou llibre, l'autor compagina el seu notable bagatge d'investigació històrica de la comarca amb els coneixements adquirits en l'exercici de la seva professió d'arquitecte tècnic. A aquests dos vessants de la seva cultura personal s'afegeix un gran coneixement del llatí, que li ha permès analitzar molta documentació antiga, i un estil personal de redacció àgil i comprensible pels profans que ell utilitza per donar a conèixer al lector d'aquesta obra les activitats agràries desenvolupades al llarg dels segles al Baix Penedès i de les necessitats d'emmagatzematge o transformació que se'n derivaven.

Anècdotes històriques i dibuixos

Amanit amb anècdotes històriques i nombrosos dibuixos de les construccions analitzades, molts d'ells complementats amb plànols de planta i secció, Benjamí Català fa un recorregut exhaustiu entre els

Portada del llibre

DIARI

diferents tipus d'edificacions rurals ressenyant el seu ús primari i el seu estat actual. Així, ens dissectiona els diferents tipus de barraques de pedra seca amb les seves pròpies peculiaritats, les eres de batre amb les seves pallisses, corals per al bestiar, pous, cisternes, cups i dipòsits; torrents, rases, basses i safarejos; ponts,

tractament amè i acurat, aïtòb rigorositat tècnica però amb una visió d'utilitat pràctica per al pagès, i també permet copsar l'enginy amb què les generacions antigues solucionaven els problemes arquitectònics i els accidents orogràfics que se'ls hi plantejaven a l'hora de poder desenvolupar les seves tasques.

Queda clar l'enginy dels constructors de la zona

contraforts, marges i troncs d'arbre, i coves, refugis, balmes i avencs. També s'atura a analitzar els referents històrics que foren l'origen de topònims de contrades, encara vigents avui, com el Torrent Mal, el Coster de la Torre o el Puig Francès, entre d'altres.

Tractament rigorós i acurat en to amè

A tota aquesta munió de dades, l'autor li sap donar un

Sens dubte, aquest treball es convertirà en una obra de consulta obligada per als estudiosos de l'arquitectura rural deies nostres comarques, però, de moment, ens permet disposar d'un llibre rigorós en els seus plantejaments i molt agradable de llegir.

Una altra de les particularitats del llibre és el seu format. No és gens habitual veure publicacions d'aquest grans tamany a les llibreries.